

p. Smelce Op.

TC-OK-15-50

JEMIELNICA

Cystersi

1280/1282/1430/1645/1735

Jemielnica, niem. *Himmelwitz*, wś i dobra, pow. wielkostrzelecki, o 8 kil. od W. Strzelc, przy drodze bitej wielkostrzelecko-lublinieckiej. Był tu niegdyś klasztor cystersów, założony 1282 r. przez ks. Bolesława Opolskiego dla dwudziestu zakonników. R. 1425—28 zburzyli go husyci, po odbudowaniu uległ znowu zniszczeniu w wojnie 30-letniej, 1733 stał się pastwą płomieni, później znakomicie rozprzestrzeniony i masywnie z wieżą odmurowany, jest dziś jeszcze ozdobą tej wioski. Była przy tym klasztorze szkoła, z której wychowawcy albo do uniwersytetów przechodzili albo święcenia kapłańskie przyjmowali. Posiadał zakon 6 wsi, które po sekularyzacji 1810 r. przeszły na rzecz państwa. Ostatni z 40 opatów był w końcu proboszczem jemielnickim. Parafia kat. J. dekanatu wielkostrzeleckiego miała 1869 r. 4712 kat., 560 ewan., 45 izr. Kościół poklasztorny i kaplica ementarna. Szkoła katolicka na 300-350 dzieci w byłym klasztorze. Tamże plebania. Właściwa wieś J. składa się z wioski t. n., z kolonii t. n., z pustkowiecia Zawadzki i trzech młynów wodnych: Kachel, Krawiec i Mendler. Na pld. ode wsi leży duży staw, zasilany rowami z Łoniaku i Centawy a wysyłający do Małychpanów t. z. Jemielnicką Wodę, niem. *Himmelwitzer Wasser*. Są też w pobliżu wsi źródła

ka wody lekko siarkowej. Ma gmina J. 128 osad, 3500 mr. piaszczystego gruntu, 5 młynów, gorzelnię, trzy karczmy, Dobra J. na pld. ode wsi mają 800 mr. rozl. Na lesie poklasztornym, po większej części 1830 r. przez skarb wyciętym, powstały kolonie Petersgraetz i Liebenhain. Czyt. Dr. Wattenbach: „*Urkunden der Kloester Ratibor und Himmelwitz*,” Wrocław 1859, 4-o. F. S.

Kart. zab. Smelce

1280 fund. klant dla cystersów z Runt
pzez Bolko I ks. opolskiego
do 1617 klant. obrewn.

1810 kasata kaswentu

opis plan

Obw